

עתודות קרן פנסיה לשכירים

ועצמאיים בע"מ

קרן הפנסיה עתודות

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

תוכן העניינים

עמוד

2	דוח רואה החשבון המבקר
3	דוחות על המצב הכספי
4	דוחות הכנסות והוצאות
5	דוחות תנועה בקרן הפנסיה
6-30	באורים לדוחות הכספיים

דוח רואה החשבון המבקר

לעמיתים של קרן הפנסיה עתודות

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של קרן הפנסיה עתודות, המנוהלת על ידי עתודות קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ (להלן - הקרן) לימים 31 בדצמבר, 2021 ו-2020, את דוחות ההכנסות וההוצאות ואת דוחות התנועה בקרן הפנסיה לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של הקרן. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של בטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של הקרן וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של הקרן לימים 31 בדצמבר, 2021 ו-2020 ואת תוצאות פעולותיה והתנועה בקרן הפנסיה לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים בהתאם לכללי החשבונאות ודרישות הגילוי שנקבעו בהוראות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005 והתקנות שהותקנו מכוחו ובהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד 1964.

מבלי לסייג את חוות דעתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לבאור 12 בדבר גרעון הקרן ואופן הקצאתה של כרית הביטחון במאזן האקטוארי של הקרן.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה-PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן ליום 31 בדצמבר 2021, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO והדוח שלנו מיום 30 במרס, 2022 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן.

דוח רואה החשבון המבקר
לעמיתים של קרן הפנסיה עתודות
בקה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של קרן הפנסיה עתודות, המנוהלת על ידי עתודות קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ (להלן- הקרן) ליום 31 בדצמבר 2021, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן - COSO). הדירקטוריון והנהלה של הקרן אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-PCAOB Public Company Accounting Oversight Board (בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקה פנימית על דיווח כספי של הקרן הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של בטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי החשבונאות ודרישות הגילוי שנקבעו בהוראות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005, והתקנות שהותקנו מכוחו ובהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964. בקרה פנימית על דיווח כספי של קרן כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי החברה (לרבות הוצאתם מרשותה) (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי החשבונאות ודרישות הגילוי שנקבעו בהוראות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005, והתקנות שהותקנו מכוחו ובהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 ושקבלת כספים והוצאת כספים של הקרן נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של החברה; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי החברה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, הקרן קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר, 2021 בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של הקרן לימים 31 בדצמבר, 2021 ו-2020 ולכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים והדוח שלנו מיום 30 במרס 2022, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים וכן הפניית תשומת לב לאמור בבאור 12 בדבר גרעון הקרן ואופן הקצאתה של כרית הביטחון במאזן האקטוארי של הקרן.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל-אביב,
30 במרס, 2022

עתודות קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ
קרן הפנסיה עתודות

מאזנים

ליום 31 בדצמבר		באור	
2020	2021		
אלפי ש"ח			
234,030	266,912	5	רכוש שוטף
720	1,555	6	מזומנים ושווי מזומנים
121,739	134,540	7	חייבים ויתרות חובה
356,489	403,007		סיוע ממשלתי ישיר
			סך הכל רכוש שוטף
5,871,942	6,853,578	8	השקעות
5,277,417	5,749,474	9	ניירות ערך שאינם סחירים
694,333	722,873	10	ניירות ערך סחירים
-	3,076		פיקדונות והלוואות
11,843,692	13,329,001		נדליין להשקעה
12,200,181	13,732,008	3,4	סך הכל השקעות
			סך הכל נכסים
186,284	159,504	11	התחייבויות שוטפות
		12	זכאים ויתרות זכות
			התחייבויות פנסיוניות
			זכויות שנצברו:
5,442,831	6,374,453		לפנסיונרים
8,335,751	8,790,916		למבוטחים פעילים
2,288,039	2,510,682		למבוטחים לא פעילים
16,066,621	17,676,051		
2,421,392	2,209,385		התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד ובגין הוצאות ניהול
18,488,013	19,885,436		התחייבויות פנסיוניות צבורות ועתידיות
			בניכוי:
(1,218,488)	(1,086,958)		ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד
(800,436)	(769,349)	13	ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג "ערד" שהקרן צפויה לרכוש לאחר מועד הדיווח
4,324	17,321		ההפרש באומדן השווי ההוגן בין החישוב האקטוארי לבין החישוב החשבונאי בהתאמת שיערוך אג"ח מיועדות מסוג "מירון" ו"ערד"
(2,124,567)	(2,014,656)		סיוע ממשלתי בגין כרית הבטחון
(4,139,167)	(3,853,642)		
(2,328,286)	(2,459,290)	13	סיוע ממשלתי ישיר:
(6,821)	-		ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות מתשלומי הסיוע
12,013,897	13,572,504		הממשלתי הישיר לקרן
12,200,181	13,732,008		גירעון אקטוארי
			סך הכל התחייבויות פנסיוניות
			סך הכל התחייבויות

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מנשה מאירי מנהל כספים	שלום בן עיון מנהל כללי	דורון סט יו"ר הדירקטוריון	30 במרס, 2022 תאריך אישור הדוחות הכספיים
--------------------------	---------------------------	------------------------------	---

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		באור	
2020	2021		
אלפי ש"ח			
(34,957)	(11,979)	14	הכנסות (הפסדים) ממזומנים ושווי מזומנים מהשקעות: בניירות ערך שאינם סחירים בניירות ערך סחירים בפיקדונות והלוואות מנדליין להשקעה
255,805	910,356		
314,543	720,906		
899	26,953		
-	6		
571,247	1,658,221		
536,290	1,646,242		סך הכל הכנסות מהשקעות
121,090	135,189	7	סיוע ממשלתי ישיר
657,380	1,781,431		סך הכל הכנסות
47,977	51,707	15	הוצאות דמי ניהול לחברה המנהלת הוצאות אחרות
50	75		
48,027	51,782		סך הכל הוצאות
609,353	1,729,649		עודף הכנסות על הוצאות מועבר לדוח התנועה בקרן הפנסיה

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2020	2021
אלפי ש"ח	
11,549,644	12,013,897
208,087	199,018
609,353	1,729,649
817,440	1,928,667
323,484	347,093
29,703	22,967
353,187	370,060
12,013,897	13,572,504

יתרת הקרן לתחילת השנה

תוספות לקרן

דמי גמולים ממעסיקים, מעובדים ומעצמאיים
עודף הכנסות על הוצאות מועבר מדוח הכנסות והוצאות
סך הכל תוספות לקרן

בניכוי תשלומים לעמיתים ולאחרים

תשלומי פנסיה לפנסיונרים
פדיונות

סך כל התשלומים לעמיתים

יתרת הקרן לסוף השנה

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באור 1 - כללי

א. קרן הפנסיה

לקרן רישיון לעסוק בביטוח פנסיה.

בחודש מרס 1995 החליטה ממשלת ישראל על שינויים בהסדרי הפנסיה במשק ובהם איסור על הצטרפות עמיתים חדשים לקרנות הפנסיה שהיו קיימות באותו מועד. בחודש ספטמבר 1995 פורסמו הנחיות האוצר המסדירות הקמת קרנות פנסיה חדשות להפעלת ההסדרים החדשים, ונקבע כי הן תחולנה החל מ-1 בינואר 1995. דהיינו הקרן הינה קרן סגורה ומנועה מלקבל עמיתים חדשים החל מתאריך זה.

הקרן מפעילה שלוש תוכניות פנסיוניות: פנסיה מקיפה, פנסיה מקיפה לעמית חבר בקבוצה ופנסית זיקנה. דמי הפנסיה נקבעים על יסוד תקופת החברות בקרן וההפקדות בגינן וכן על-פי הסכמי רציפות, הכל כמפורט בתקנון הקרן. הפנסיה משולמת לעמית בהגיעו לגיל הזכאות ולשאיריו הזכאים על-פי תקנון הקרן.

הקרן מנוהלת כקרן מאוזנת. ההתחייבות האקטוארית מחושבת על בסיס אישי וכל עודף (גרעון) אקטוארי מחולק בין עמיתי הקרן על ידי התאמת זכויותיהם [ראה באור 2ה' להלן].

כספי הקרן מושקעים לפי הכללים שנקבעו בתקנות מס הכנסה.

ב. החברה המנהלת

החל מיום ה-1 בינואר, 2007 החברה המנהלת של קרן פנסיה עתודות היא עתודות קרן פנסיה לשכירים ולעצמאיים בע"מ.

קיימת הפרדה מלאה בין החברה המנהלת ונכסיה לבין קרן הפנסיה ונכסיה.

ג. הגדרות

הקרן, עתודות	- קרן הפנסיה עתודות.
החברה המנהלת	- עתודות קרן פנסיה לשכירים ולעצמאיים בע"מ.
עמיתים ותיקים	- עמיתים שהצטרפו לקרן עד ליום 31 דצמבר 1994.
עמיתי תקופת הביניים	- עמיתים שהצטרפו לקרן בתקופה ינואר - מרס 1995.
מדד	- מדד המחירים לצרכן כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
צדדים קשורים	- כהגדרתם בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 לעניין השקעות משקיע מוסדי.
רשות שוק ההון	- רשות שוק ההון ביטוח וחסכון.
הממונה	- הממונה על רשות שוק ההון ביטוח וחסכון.
תקנות מס הכנסה	- תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964.

באור 1 - כללי (המשך)

ד. פסק דין בענין עמיתי תקופת הביניים:

ביום 22 בדצמבר, 1999 ניתן בבית המשפט העליון בשבתו כבית המשפט הגבוה לצדק (בג"ץ) פסק דין בעתירות שהוגשו כנגד ממשלת ישראל, שר האוצר והממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון במשרד האוצר.

פסק הדין קובע כי עמיתים שהצטרפו לקרנות הפנסיה בשלושת החודשים הראשונים של 1995 (להלן - תקופת הביניים) ואשר הוראות רשות שוק ההון קבעו כי ישתייכו לקרנות פנסיה חדשות, יורשו להישאר כעמיתים בקרנות הפנסיה אליהן הצטרפו (דהיינו הקרנות הוותיקות) בתנאים שחלו עליהם שעה שהצטרפו לקרן. דמי הגמולים של עמיתים אלה יכללו בקרן הוותיקה, אולם הקרן הוותיקה לא תורשה לרכוש עבור עמיתים שהצטרפו בתקופת הביניים אגרות חוב ישנות (מסוג "מירון" הנושאות ריבית של 5.57% לשנה) אלא רק אגרות חוב חדשות (מסוג "ערד" הנושאות ריבית של 4.86% לשנה). דמי הניהול בגין דמי הגמולים המתקבלים מעמיתי תקופת הביניים, הותאמו לאחר פסיקת בג"ץ.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס הצגת הדוחות הכספיים

הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי החשבונאות ודרישות הגילוי אשר נקבעו בהוראות הממונה, בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 והתקנות שהותקנו מכוחו ותקנות מס הכנסה. המדיניות החשבונאית שיושמה בדוחות הכספיים יושמה באופן עקבי בכל התקופות המוצגות, למעט אם נאמר אחרת.

ב. אומדנים והנחות

בעת הכנת הדוחות הכספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהנחיית רשות שוק ההון, נדרשת הנהלת הקרן להשתמש באומדנים והערכות המשפיעים על הנתונים המדווחים של נכסים והתחייבויות ועל הנתונים בדבר התחייבויות תלויות שניתן להם גילוי בדוחות הכספיים וכן על נתוני הכנסות והוצאות בתקופת הדיווח אשר השפעתם הסופית על הדוחות הכספיים איננה ניתנת לקביעה מדויקת בעת עריכתם כך שהתוצאות בפועל עשויות להיות שונות מאומדנים אלה. האומדנים וההערכות שבבסיסן נסקרים באופן שוטף והשינויים באומדנים אלו נוקפים בתקופה שבה הם תוקנו.

להלן ההנחות העיקריות שנעשו בדוחות הכספיים בקשר לאי הודאות לתאריך הדיווח ואומדנים קריטיים שחושבו על ידי הקרן ואשר שינוי מהותי באומדנים ובהנחות עשויים לשנות את ערכם של נכסים והתחייבויות בדוחות הכספיים בשנת הדיווח הבאה:

- 1. ההנחות המשמשות בקביעת המחויבות הפנסיונית**

ההנחות המשמשות בקביעת המחויבות הפנסיונית מתייחסות, בין השאר, לתוחלת החיים בעתיד הן של המבוטחים והפנסיונרים והן של שאריהם הזכאים לקבל קצבאות לאחר פטירת המבוטחים, לשיעור היציאה לנכות, לשיעור ההשתנות בעתיד של עליית השכר של העמיתים, להסדרי רציפות זכויות של עמיתים פעילים ושל עמיתים גמלאים, לאפשרות של שינויים בעתיד בתנאי הסדרי הגמלאות, להסתברות של פרישה של עמיתים בתנאים שאינם מזכים אותם בפנסיה, להקפאת זכויות, לעלויות התפעול המשוערות בעתיד של הקרן, לשיעור התשואה הצפוי על ההשקעות, לשיעור הניכוי הראוי של סכום המחויבות הפנסיונית בתנאי שוק משתנים וכדומה.

ההנחות האקטואריות הבסיסיות שלפיהן נמדדת המחויבות, נקבעו על ידי משרד האוצר ועל פי שינויים בהנחות כתוצאה ממחקרים שנעשו באישור ובהסכמת משרד האוצר.

לאור כל זאת, התוצאות בפועל עשויות להיות שונות במידה משמעותית מהתוצאות המוצגות בדוחות הכספיים והמתבססות על פי האומדנים שנלקחו.
- 2. שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן**

שערי ההיוון לחישוב השווי ההוגן של נכסים חוב שאינם סחירים, הנקבע באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם, מתבססים בעיקרם על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אגרות חוב קונצרניות כפי שנמדדו בבורסה לניירות ערך בתל אביב. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה שזכתה במכרז, שפורסם על ידי משרד האוצר, להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים.
- 3. ירידת ערך השקעות פיננסיות**

כאשר קיימת ראייה אובייקטיבית שקיים הפסד מירידת ערך בגין נכסי חוב שאינם סחירים המוצגים בעלותם המופחתת, סכום ההפסד נזקף לדוח הכנסות והוצאות.

ראייה אובייקטיבית לירידת ערך קיימת כאשר אירוע אחד או יותר השפיעו באופן שלילי על אומדן תזרימי המזומנים העתידיים מהנכס.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)

ג. הערכת נכסי הקרן

- (1) מזומנים ושווי מזומנים
- יתרות ופיקדונות בבנקים ובמוסדות כספיים שהופקדו לתקופה מקורית שאינה עולה על שלושה חודשים ואשר אינם מוגבלים בשעבוד או מגבלה אחרת. מזומנים ושווי מזומנים כוללים ריבית שנצברה לתאריך הדיווח ואם רלוונטי, גם מוכפל בשער החליפין היציג לאותו מועד.
- (2) ניירות ערך סחירים בארץ
- לפי השער שפורסם בבורסה ליום העסקים האחרון למועד הדיווח.
- (3) ניירות ערך סחירים בחו"ל
- לפי השער שנקבע לנייר הערך, ביום העסקים האחרון בישראל לתאריך הדיווח, בבורסה בחו"ל או בשוק מוסדר בו הוא נסחר ולפי שערי החליפין היציגים ליום העסקים האחרון בתאריך הדיווח.
- (4) יחידות בקרן להשקעה משותפת בנאמנות
- לפי שער הפדיון שנקבע לנייר הערך, ביום העסקים האחרון בישראל לתאריך הדיווח, בבורסה או בשוק מוסדר בו הוא נסחר.
- (5) אופציות סחירות שיצרה הקרן
- מוצגות כהתחייבות בהתאם לשווי השוק לתאריך הדיווח.
- (6) נגזרים סחירים
- כאמור בנייר ערך סחיר. יתרת זכות הנובעת מעודף ההתחייבויות העתידיות על הנכסים העתידיים, של כל עסקה, מוצגת בסעיף זכאים ויתרות זכות.
- (7) מניות דלות סחירות
- לפי השער שנקבע לנייר הערך, ביום המסחר האחרון בישראל לתאריך הדיווח ובלבד ששווי המניה אינו עולה על 1 מיליון ש"ח וגם על 0.2% מנכסי הקרן. אחרת לפי הערכת מומחה או החברה שזכתה במכרז.
- (8) אגרות חוב ואגרות חוב להמרה דלות סחירות
- בהתאם לציטוט השווי ההוגן שפרסמה החברה הזוכה במכרז.
- (9) הלוואות, פיקדונות ואגרות חוב שאינן סחירות (שאינן אגרות חוב מיועדות)
- לפי שווי הוגן בהתאם לציטוט שער המתקבל מהחברה הזוכה במכרז.
- (10) אגרות חוב מיועדות
- עד לחודש נובמבר 2015, נמדדו אגרות החוב המיועדות בשווי ההוגן תוך התחשבות בפרמיה הפרטנית כאמור בהוראות חוזר 9-2001. החל מחודש דצמבר 2015 נמדדות אגרות החוב בהתאם לשווי ההוגן.
- (11) השקעות בלתי סחירות בקרנות הון סיכון ובקרנות השקעה
- לפי שווי ההוגן של ההשקעות על בסיס הדיווח שהתקבל לאחרונה לפני תאריך הדיווח בהתאם לדיווחים הכספיים של הקרן או של מוסד פיננסי מוכר, שמתקבלים אחת לשנה לפחות.
- (12) מניות לא סחירות
- בהתאם להערכת מומחה שמונה ע"י ועדת השקעות שתקבל אחת לשנה לפחות.
- (13) אופציות וכתבי אופציות בלתי סחירים
- לפי תחשיב כלכלי על בסיס מודל Black & Scholes. יתרת זכות הנובעת מהתחייבות בגין אופציות מוצגת בסעיף זכאים ויתרות זכות.
- (14) חוזים עתידיים ועסקאות החלפה לא סחירים
- ההשקעה מוצגת ע"פ שווי ההוגן כהפרש בין השווי המהווך של הנכס העתידי בקיזוז ההתחייבות העתידית בגין העסקה. יתרת זכות הנובעת מעודף ההתחייבויות העתידיות על הנכסים העתידיים מוצגת בסעיף זכאים ויתרות זכות.
- (15) ניירות ערך לא סחירים מורכבים
- בהתאם לציטוט מהמוסד הפיננסי האורז או ממנפיק הנכס.
- (16) ניירות ערך המושעים ממסחר
- מניות- בהתאם להערכת מניה לא סחירה או קביעת ועדת ההשקעות, לפי הנמוך.
אגרות חוב – בהתאם לתנאים שקבעה החברה הזוכה במכרז או קביעת ועדת ההשקעות, לפי הנמוך.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)

ג. הערכת נכסי הקרן

- (17) ניירות ערך סחירים שהמסחר בהם הופסק ואינם מושעים ממסחר (מוצגים במסגרת השקעות שאינן סחירות) - לפי קביעת ועדת ההשקעות.
- (18) מרכיב הקרן באג"ח סחיר שטרם שולם (ח.ש) וריבית שלא שולמה בגין אגרות חוב - לפי קביעת ועדת ההשקעות.
- (19) דיבידנד לקבל - דיבידנד שהוכרז וטרם התקבל עד לתאריך הדיווח.
- (20) ריבית לקבל - ריבית והפרשי הצמדה של אגרות חוב סחירות לאחר יום ה-EX וטרם עבר יום התשלום עד לתאריך הדיווח.
- (21) פדיון לקבל - קרן החוב המיועדת לפדיון לאחר יום ה-EX וטרם עבר יום התשלום עד לתאריך הדיווח. מוצג יחד עם הנכס.
- (22) יתרות הנקובות במטבע חוץ או צמודות לשער מטבע חוץ - לפי השער היציג הידוע לתאריך הדיווח.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)

ד. יתרות צמודות

1. נכסים והתחייבויות במטבע חוץ, או הצמודים לו, נכללו לפי שערי החליפין היציגים שפורסמו על ידי בנק ישראל והיו תקפים ליום הדיווח.
2. נכסים והתחייבויות הצמודים למדד המחירים לצרכן נכללו לפי המדד הידוע לתאריך המאזן.
3. להלן פרטים על מדד המחירים לצרכן, על שערי החליפין היציגים של הדולר של ארה"ב ועל שיעורי השינויים שחלו בהם:

המדד הידוע חודש דצמבר	שער החליפין היציג של הדולר	ליום
בנקודות *	בש"ח	
122.99	3.11	31.12.2021
119.64	3.22	31.12.2020
%	%	שיעורי השינוי בשנת
2.8	(3.42)	2021
(0.6)	(6.97)	2020

(* המדד לפי בסיס ממוצע 2006 = 100.)

ה. התחייבויות פנסיוניות

התחייבויות הפנסיוניות מבטאת את אומדן הערך הנוכחי של התחייבויות הקרן למבוטחים פעילים, למבוטחים לא פעילים ולפנסיונרים כפי שחושבו על - ידי מר אלן פפרמן כאקטואר חיצוני.

חישוב ההתחייבות הפנסיונית נערך לפי הוראות הדיווח האקטוארי שפרסמה רשות שוק ההון. לפרטים בדבר הגרעון האקטוארי, כרית הבטחון והנחיית רשות ששוק ההון בנוגע לחישוב כרית הבטחון ראה באור 12 להלן.

יש לראות בדוח האקטוארי השלמה הכרחית לנתוני הדוחות הכספיים.

ו. בסיס הכרה בהכנסות והוצאות

ההכנסות וההוצאות הקרן נכללות בדוח "הכנסות והוצאות" על בסיס מצטבר.

ז. שיטת רישום דמי גמולים ותשלומים לגמלאים ושאיירים ואחרים

דמי הגמולים נרשמים על בסיס מזומן והתשלומים לגמלאים, שאירים ואחרים, נרשמו על בסיס מצטבר.

באור 3 - נכסים והתחייבויות לפי קבוצות עמיתים

א. נכסים לפי קבוצות עמיתים :

סך הכל	עמיתים ותיקים אלפי ש"ח	עמיתי תקופת הביניים
266,912	228,248	38,664
1,555	1,555	-
134,540	126,396	8,144
6,853,578	5,854,677	998,901
5,749,474	4,869,881	879,593
722,873	627,290	95,583
3,076	2,619	457
13,732,008	11,710,666	2,021,342
-	(22,641)	22,641
13,732,008	11,688,025	2,043,983
(159,504)	(136,429)	(23,075)
13,572,504	11,551,596	2,020,908

ליום 31 בדצמבר, 2021

מזומנים ושווי מזומנים
חייבים ויתרות חובה
סיוע ממשלתי ישיר בגין השנה הנוכחית
ניירות ערך שאינם סחירים
ניירות ערך סחירים
פיקדונות והלוואות
נדל"ן להשקעה
סך הכל נכסים
יתרה בין סוגי ההתחייבויות

התחייבויות שוטפות

234,030	204,248	29,782
720	720	-
121,739	114,344	7,395
5,871,942	5,033,706	838,236
5,277,417	4,462,934	814,483
694,333	607,030	87,303
12,200,181	10,422,982	1,777,199
-	(22,569)	22,569
12,200,181	10,400,413	1,799,768
(186,284)	(162,969)	(23,315)
12,013,897	10,237,444	1,776,453

ליום 31 בדצמבר 2020

מזומנים ושווי מזומנים
חייבים ויתרות חובה
סיוע ממשלתי ישיר בגין השנה הנוכחית
ניירות ערך שאינם סחירים
ניירות ערך סחירים
פיקדונות והלוואות
סך הכל נכסים
יתרה בין סוגי ההתחייבויות

התחייבויות שוטפות

באור 3 - נכסים והתחייבויות לפי קבוצות עמיתים (המשך)

ב. התחייבויות לפי קבוצות עמיתים :

סך הכל	עמיתים ותיקים אלפי ש"ח	עמיתי תקופת הביניים
6,374,453	5,719,907	654,546
8,790,916	7,286,097	1,504,819
2,510,682	1,993,414	517,268
<u>17,676,051</u>	<u>14,999,418</u>	<u>2,676,633</u>
2,209,385	1,728,322	481,063
<u>19,885,436</u>	<u>16,727,740</u>	<u>3,157,696</u>
(1,086,958)	(830,633)	(256,325)
(769,349)	(571,149)	(198,200)
17,321	16,439	882
(2,014,656)	(1,586,426)	(428,230)
<u>(3,853,642)</u>	<u>(2,971,769)</u>	<u>(881,873)</u>
(2,459,290)	(2,286,732)	(172,558)
-	82,357	(82,357)
13,572,504	11,551,596	2,020,908
159,504	136,429	23,075
<u>13,732,008</u>	<u>11,688,025</u>	<u>2,043,983</u>

ליום 31 בדצמבר 2021

זכויות שנצברו :

לפנסיונרים

למבוטחים פעילים

למבוטחים לא פעילים

זכויות שייצברו בעתיד :

התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן
בעתיד ובגין הוצאות ניהול

התחייבויות פנסיוניות צבורות ועתידיות

בניכוי :

ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד
ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג

"ערד" שהקרן צפויה לרכוש לאחר מועד המאזן

ההפרש באומדן השווי ההוגן בין החישוב האקטוארי לבין
החישוב החשבונאי בהתאמת שיערוך אג"ח מיועדות מסוג

"מירון" ו"ערד"

סיוע ממשלתי בגין כרית הבטחון

סיוע ממשלתי ישיר :

ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות מתשלומי הסיוע
הממשלתי הישיר לקרן

גירעון אקטוארי

סך-הכל התחייבויות פנסיוניות

זכאים ויתרות זכות

באור 3 - נכסים והתחייבויות לפי קבוצות עמיתים (המשך)

ב. התחייבויות לפי קבוצות עמיתים (המשך) :

סך הכל	עמיתים ותיקים אלפי ש"ח	עמיתי תקופת הביניים	
			ליום 31 בדצמבר 2020
			זכויות שנצברו:
			לפנסיונרים
			למבוטחים פעילים
			למבוטחים לא פעילים
5,442,831	4,914,205	528,626	
8,335,751	6,907,186	1,428,565	
2,288,039	1,840,584	447,455	
<u>16,066,621</u>	<u>13,661,975</u>	<u>2,404,646</u>	
			זכויות שייצברו בעתיד:
			התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן
			בעתיד ובגין הוצאות ניהול
			התחייבויות פנסיוניות צבורות ועתידיות
2,421,392	1,970,399	450,993	
<u>18,488,013</u>	<u>15,632,374</u>	<u>2,855,639</u>	
			בניכוי:
			ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד
			ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג
			"ערד" שהקרן צפויה לרכוש לאחר מועד המאזן
			ההפרש באומדן השווי ההוגן בין החישוב האקטוארי לבין
			החישוב החשבונאי בהתאמת שיערוך אג"ח מיועדות מסוג
			"מירון" ו"ערד"
			סיוע ממשלתי בגין כרית הבטחון
(1,218,488)	(970,325)	(248,163)	
(800,436)	(606,907)	(193,529)	
4,324	2,923	1,401	
(2,124,567)	(1,692,157)	(432,410)	
<u>(4,139,167)</u>	<u>(3,266,466)</u>	<u>(872,701)</u>	
			סיוע ממשלתי ישיר:
			ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות מתשלומי הסיוע
			הממשלתי הישיר לקרן
(2,328,128)	(2,170,979)	(157,149)	
(6,821)	42,515	(49,336)	
12,013,897	10,237,444	1,776,453	גירעון אקטוארי
186,284	162,969	23,315	סך-הכל התחייבויות פנסיוניות
<u>12,200,181</u>	<u>10,400,413</u>	<u>1,799,768</u>	זכאים ויתרות זכות

באור 4 - נכסים לפי בסיס הצמדה

סך הכל	במטח או בהצמדה		ללא תנאי הצמדה
	לו	בהצמדה למדד	
אלפי ש"ח			
266,912	143,179	-	123,733
1,555	-	-	1,555
134,540	-	-	134,540
6,853,578	536,304	6,073,346	243,928
5,749,474	1,849,940	2,885,040	1,014,494
722,873	56,500	489,244	177,129
3,076	-	-	3,076
13,732,008	2,585,923	9,447,630	1,698,455

ליום 31 בדצמבר 2021

מזומנים ושווי מזומנים
חייבים ויתרות חובה
סיוע ממשלתי ישיר בגין השנה
ניירות ערך שאינם סחירים
ניירות ערך סחירים
פיקדונות והלוואות
נדל"ן להשקעה
סך הכל נכסים

סך הכל	במטח או בהצמדה		ללא תנאי הצמדה
	לו	בהצמדה למדד	
אלפי ש"ח			
234,030	183,276	-	50,754
720	-	-	720
121,739	-	-	121,739
5,871,942	365,488	5,312,312	194,142
5,277,417	1,988,357	2,507,346	781,714
694,333	52,301	482,650	159,382
12,200,181	2,589,422	8,302,308	1,308,451

ליום 31 בדצמבר 2020

מזומנים ושווי מזומנים
חייבים ויתרות חובה
סיוע ממשלתי ישיר בגין השנה
ניירות ערך שאינם סחירים
ניירות ערך סחירים
פיקדונות והלוואות
סך הכל נכסים

באור 5 - מזומנים ושווי מזומנים

ההרכב

ליום 31 בדצמבר 2020			ליום 31 בדצמבר 2021		
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים
50,754	37,001	13,753	123,733	110,580	13,153
183,276	167,247	16,029	143,179	117,338	25,511
234,030	204,248	29,782	266,912	228,248	38,664

מזומנים ושווי מזומנים בשקלים:
עו"ש בבנקים
מזומנים ושווי מזומנים במט"ח
סך הכל מזומנים ושווי מזומנים

באור 6 - חייבים ויתרות חובה

ההרכב

ליום 31 בדצמבר 2020			ליום 31 בדצמבר 2021			
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	
אלפי ש"ח						
639	639	-	1,474	1,474	-	מקדמות לפנסיונרים
81	81	-	81	81	-	אחרים
720	720	-	1,555	1,555	-	סך הכל חייבים ויתרות חובה

באור 7 - סיוע ממשלתי ישיר בגין השנה הנוכחית

במכתב הממונה מיום 11 בדצמבר, 2003 לקרנות הפנסיה הוותיקות המאוזנות שתוקן ביום 20 באוקטובר, 2004, הודיע הממונה כי יינתן סיוע כספי, בגין כל שנת כספים, החל משנת הכספים 2004 ואילך, שיהיה שווה לצירופם של כל אלה:

א. בגין נכסי הקרן העומדים כנגד התחייבויות הקרן לעמיתים שאינם עמיתי תקופת הביניים:

1. סכום השווה למכפלת שווים המשוערך של נכסי הקרן שאינם אגרות חוב מסוג "מירון" או "ערד", בשנת כספים מסוימת, בשיעור שנתי השווה להפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "מירון" לבין 4%.

2. סכום השווה למכפלת שווים המשוערך של נכסי הקרן שהם אגרות חוב מסוג "ערד", בשנת כספים מסוימת, בשיעור שנתי השווה להפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "מירון" לבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" המוחזקות בידי הקרן.

ב. בגין נכסי הקרן העומדים כנגד התחייבויות הקרן לעמיתי תקופת הביניים:

1. סכום השווה למכפלת שווים המשוערך של נכסי הקרן שהם אגרות חוב מסוג "ערד" שהונפקו ביום 1 בינואר, 2004 או לאחריו, כאמור באותם דוחות כספיים, בשיעור שנתי השווה להפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" שהונפקו לפני היום כאמור לבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" שהונפקו ביום האמור או לאחריו.

2. סכום השווה למכפלת שווים המשוערך של נכסי הקרן שאינם אגרות חוב מסוג "ערד", כאמור באותם דוחות כספיים בשיעור שנתי השווה להפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" שהונפקו לפני ה- 1 בינואר 2004 לבין 4%, ובשיעור השווה להפרש שבין 70% לבין השיעור שמהוות אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" מתוך נכסי הקרן העומדים כנגד התחייבויות הקרן לעמיתי תקופת הביניים.

סכום הסיוע המחושב המגיע לקרן לשנת 2021 הינו 134,540 אלפי ש"ח (לשנת 2020 – 121,739 אלפי ש"ח).

סכום הסיוע לשנת 2021 אמור להתקבל בקרן בשנת 2022.

במהלך השנה נרשמו בקרן הכנסות בגין שנת 2021 בסך 134,540 אלפי ש"ח, בתוספת עדכון בגין שנים קודמות בסך 649 אלפי ש"ח. לפיכך, סך ההכנסה בדו"ח הכנסות והוצאות מסתכמת ב 135,189 אלפי ש"ח.

באור 7 - סיוע ממשלתי ישיר בגין השנה הנוכחית (המשך)

תחשיב הסיוע :

להלן התחשיב בהתאם להבהרה והוראות הממונה :

31 בדצמבר 2021					נכסים הזכאים לסיוע (*) שיעור הסיוע
סך הכל	עמיתים ותיקים אלפי ש"ח		עמיתי תקופת ביניים		
10,814,324	2,865,114	6,755,009	511,007	683,194	
-	0.71%	1.57%	0.19%	1.05%	
<u>134,540</u>	<u>20,342</u>	<u>106,054</u>	<u>971</u>	<u>7,173</u>	סך הסיוע
31 בדצמבר 2020					נכסים הזכאים לסיוע (*) שיעור הסיוע
סך הכל	עמיתים ותיקים אלפי ש"ח		עמיתי תקופת ביניים		
9,724,045	2,499,250	6,152,848	448,930	623,017	
-	0.71%	1.57%	0.19%	1.05%	
<u>121,739</u>	<u>17,744</u>	<u>96,600</u>	<u>853</u>	<u>6,542</u>	סך הסיוע

(* הנכסים מוקצים בהתאם לאמור בסעיפים א' וב' לעיל.

באור 8 - ניירות ערך שאינם סחירים

א. ההרכב

ליום 31 בדצמבר 2020			ליום 31 בדצמבר 2021			אגרות חוב ממשלתיות (ראה ב' להלן) אגרות חוב אחרות ושטרי הון (ראה ב' להלן)
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	
4,656,887	3,970,252	686,635	5,487,879	4,670,115	817,764	
715,357	634,786	80,571	655,933	576,503	79,430	
5,372,244	4,605,038	767,206	6,143,812	5,246,618	897,194	
499,698	428,668	71,030	709,766	608,060	101,706	
<u>5,871,942</u>	<u>5,033,706</u>	<u>838,236</u>	<u>6,853,578</u>	<u>5,854,678</u>	<u>998,900</u>	מניות וניירות ערך אחרים (ראה ג' להלן)

באור 8 - ניירות ערך שאינם סחירים (המשך)

ב. אגרות חוב שאינן סחירות

1. התפלגות לפי מועדי פדיון שלאחר תאריך הדיון :

ליום 31 בדצמבר 2020			ליום 31 בדצמבר 2021			
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	
אלפי ש"ח						
193,719	181,405	12,314	181,749	168,985	12,764	בשנה הראשונה
161,302	151,841	9,461	210,301	184,613	25,688	בשנה השנייה
206,538	181,470	25,068	25,576	22,344	3,232	בשנה השלישית
23,153	20,371	2,782	133,656	105,072	28,584	בשנה הרביעית
128,796	101,272	27,524	50,503	13,716	36,787	בשנה החמישית
887,128	769,221	117,907	1,456,679	1,304,501	152,178	מעל 5 שנים ועד 7 שנים
1,643,033	1,424,919	218,114	1,533,576	1,296,510	237,066	מעל 7 שנים ועד 10 שנים
2,103,301	1,752,783	350,518	2,530,241	2,132,436	397,805	מעל 10 שנים ועד 15 שנים
25,274	21,756	3,518	21,531	18,441	3,090	מעל 15 שנים
<u>5,372,244</u>	<u>4,605,038</u>	<u>767,206</u>	<u>6,143,812</u>	<u>5,246,618</u>	<u>897,194</u>	

2. תקופה ממוצעת לפדיון ותשואה ממוצעת :

ליום 31 בדצמבר 2020			ליום 31 בדצמבר 2021			
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	
אלפי ש"ח						
4.89	4.89	4.88	5.63	5.61	5.74	התקופה הממוצעת לפדיון (שנים)
7.53	7.47	7.91	7.58	7.54	7.77	לא צמוד
1.95	1.96	1.91	0.70	0.70	0.70	צמוד מדד
						צמוד מט"ח
2.79	2.79	2.77	1.36	1.38	1.23	התשואה הממוצעת (אחוזים)
(0.56)	(0.56)	(0.57)	(1.48)	(1.48)	(1.45)	לא צמוד
6.43	6.49	6.04	3.04	3.04	3.04	צמוד מדד
						צמוד מט"ח

ג. מניות וניירות ערך אחרים

ליום 31 בדצמבר 2020			ליום 31 בדצמבר 2021			
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	
אלפי ש"ח						
58,603	50,565	8,038	62,439	53,648	8,791	מניות
358,097	306,677	51,420	590,467	506,210	84,257	קרנות השקעה (ראה באור 19 ג' להלן)
81,101	69,793	11,308	51,217	43,377	7,840	חוזים עתידיים
1,577	1,359	218	1,679	1,447	232	מוצרים מובנים
320	274	46	3,964	3,378	586	כתבי אופציה
<u>499,698</u>	<u>428,668</u>	<u>71,030</u>	<u>709,766</u>	<u>608,060</u>	<u>101,706</u>	

באור 9 - ניירות ערך סחירים

א. הרכב :

ליום 31 בדצמבר 2020			ליום 31 בדצמבר 2021		
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים
אלפי ש"ח					
1,736,696	1,477,348	259,348	1,859,016	1,598,967	260,049
1,332,575	1,112,394	220,181	1,500,007	1,242,380	257,627
3,069,271	2,589,742	479,529	3,359,023	2,841,347	517,676
2,208,146	1,873,192	334,954	2,390,451	2,028,534	361,917
5,277,417	4,462,934	814,483	5,749,474	4,869,881	879,593

אגרות חוב ממשלתיות (ראה ב' להלן)
אגרות חוב אחרות (ראה ב' להלן)
מניות, תעודות סל וניירות ערך אחרים
(ראה ג' להלן)

ב. אגרות חוב ממשלתיות ואחרות

1. התפלגות לפי מועדי הפדיון שלאחר תאריך הדיווח :

ליום 31 בדצמבר 2020			ליום 31 בדצמבר 2021		
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים
אלפי ש"ח					
413,422	350,964	62,458	269,132	223,933	45,199
21,178	18,392	2,786	46,395	39,296	7,099
44,869	39,176	5,693	47,435	40,318	7,117
65,798	55,337	10,461	90,155	75,868	14,287
110,718	96,035	14,683	84,463	69,893	14,570
250,526	201,942	48,584	249,337	208,619	40,718
415,152	346,871	68,281	520,388	430,530	89,858
277,935	222,199	55,736	289,995	245,332	44,663
1,469,673	1,258,826	210,847	1,761,723	1,507,559	254,164
3,069,271	2,589,742	479,529	3,359,023	2,841,348	517,675

בשנה הראשונה
בשנה השנייה
בשנה השלישית
בשנה הרביעית
בשנה החמישית
מעל 5 שנים ועד 7 שנים
מעל 7 שנים ועד 10 שנים
מעל 10 שנים ועד 15 שנים
מעל 15 שנים

2. תקופה ממוצעת לפדיון ותשואה ממוצעת :

ליום 31 בדצמבר 2020			ליום 31 בדצמבר 2021		
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים
6.52	6.33	7.38	4.42	4.41	4.45
14.77	14.90	14.16	14.85	14.93	14.44
12.89	12.88	12.96	10.58	10.61	10.46
5.02	5.10	4.69	1.99	1.99	1.99
0.25	0.20	0.44	(0.24)	(0.26)	(0.19)
3.79	3.79	3.82	4.25	4.25	4.25

התקופה הממוצעת לפדיון (שנים)

לא צמוד
צמוד מדד
צמוד מט"ח
התשואה הממוצעת (שנים)
לא צמוד
צמוד מדד
צמוד מט"ח

באור 9 - ניירות ערך סחירים (המשך)

ג. מניות וניירות ערך אחרים

ליום 31 בדצמבר 2020			ליום 31 בדצמבר 2021		
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים
אלפי ש"ח					
1,529,659	1,296,503	233,156	1,493,668	1,270,418	223,250
426,433	360,244	66,189	534,735	446,750	87,986
231,573	199,072	32,501	320,703	276,153	44,550
13,656	11,313	2,343	33,510	28,522	4,988
3,723	3,391	332	3,620	3,099	521
3,102	2,669	433	4,214	3,592	622
<u>2,208,146</u>	<u>1,873,192</u>	<u>334,954</u>	<u>2,390,451</u>	<u>2,028,534</u>	<u>361,917</u>

מניות
תעודות סל
קרנות נאמנות
מוצרים מובנים
אופציות
חוזים עתידיים

באור 10 - פיקדונות והלוואות

א. ההרכב:

ליום 31 בדצמבר 2020			ליום 31 בדצמבר 2021		
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים
אלפי ש"ח					
209,682	190,012	19,670	214,697	194,674	20,023
484,651	417,018	67,633	508,176	432,616	75,560
<u>694,333</u>	<u>607,030</u>	<u>87,303</u>	<u>722,873</u>	<u>627,290</u>	<u>95,583</u>

פיקדונות בבנקים צמודים למדד
הלוואות לאחרים

ב. התפלגות לפי מועדי הפדיון שלאחר תאריך הדיווח :

ליום 31 בדצמבר 2020			ליום 31 בדצמבר 2021		
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים
אלפי ש"ח					
96,130	81,522	14,608	115,639	99,609	16,030
62,160	54,982	7,178	45,617	39,011	6,606
49,543	42,402	7,141	38,912	33,544	5,368
36,793	31,742	5,051	232,936	214,799	18,137
218,046	202,131	15,915	56,466	47,293	9,173
65,870	51,862	14,008	50,239	38,165	12,074
69,096	59,255	9,841	75,647	64,020	11,627
66,942	57,524	9,418	87,562	73,740	13,822
29,753	25,610	4,143	19,855	17,109	2,746
<u>694,333</u>	<u>607,030</u>	<u>87,303</u>	<u>722,873</u>	<u>627,290</u>	<u>95,583</u>

בשנה הראשונה
בשנה השנייה
בשנה השלישית
בשנה הרביעית
בשנה החמישית
מעל 5 שנים ועד 7 שנים
מעל 7 שנים ועד 10 שנים
מעל 10 שנים ועד 15 שנים
מעל 15 שנים

באור 10 - פיקדונות והלוואות (המשך)

ג. תקופה ממוצעת לפדיון ותשואה ממוצעת :

ליום 31 בדצמבר 2020			ליום 31 בדצמבר 2021			
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	
7.33	7.34	7.32	7.82	7.76	8.12	התקופה הממוצעת לפדיון (שנים)
4.81	4.77	5.07	4.63	4.53	5.21	לא צמוד
3.61	3.61	3.62	3.47	3.47	3.49	צמוד מדד
						צמוד מט"ח
2.24	2.24	2.24	2.34	2.32	2.44	התשואה הממוצעת (אחוזים)
0.00	(0.06)	0.37	(0.80)	(0.85)	(0.55)	לא צמוד
3.18	3.19	3.16	4.15	4.14	4.18	צמוד מדד
						צמוד מט"ח

באור 11 - זכאים ויתרות זכות

ההרכב :

31 בדצמבר	
2020	2021
אלפי ש"ח	
184,509	153,965
518	1,935
616	1,012
437	2,387
204	204
186,284	159,504

התחייבות בגין אופציות וחוזים עתידיים
מוסדות
זכאים בגין תשלומי פנסיה
החברה המנהלת
אחרים
סך הכל התחייבויות שוטפות

באור 12 - התחייבויות פנסיוניות

א. ההתחייבויות הפנסיוניות לשנים 2020-2021 חושבו על בסיס מערכת הנחות שקבע הממונה בחוזר מספר 1-3-2013 אשר פורסם בחודש ינואר 2013 ותחולתו הינה מהדוחות הכספיים לשנת 2013.

ב. כרית הביטחון

על מנת להגן על עמיתי וגמלאי הקרנות שבהסדר מפני תנודתיות בתשואות ובהתאם להמלצות ועדת "ברנע" מחודש אוגוסט 2011, לפיהן כרית הביטחון תשמש לצורך כיסוי גרעון הקרנות הוותיקות שבהסדר, הנובע מירידה בעקום הריבית על פיו מחושבות התחייבויות הקרן לעמיתיה, הוענקה כרית הביטחון לקרנות הוותיקות שבהסדר בלבד. בעקבות עתירה לבג"ץ שהוגשה באפריל 2011 על ידי הקרן ועותרים נוספים כנגד שר האוצר ואח', בטענה לאפליית הקרנות הוותיקות שאינן בהסדר ("הקרנות הוותיקות"), התנהל משא ומתן בין החברות המנהלות של הקרנות הוותיקות לבין הממונה. ביולי 2012 הודיע משרד האוצר כי בכוונתו להוביל שינוי חקיקה במסגרתו תינתן כרית בטחון לקרנות הוותיקות, בסכום כולל של 2.5 מיליארד ש"ח בכפוף לתנאים שנקבעו על ידו, וביניהם תיקון תקנוני הקרנות באופן בו תבוצע הפחתת זכויות. הממונה על רשות שוק ההון והממונה על אגף התקציבים באוצר לאחר מו"מ ממושך, אישרו את המתאר להחלת כרית הביטחון במכתב מיום 2 ביולי 2012. בהתאם כתנאי להכללתה במסגרת כרית הביטחון לקרנות הוותיקות, תוקן בשנת 2012 תקנון הקרן. התיקון נכנס לתוקף בשנת 2013 והחברה פעלה בהתאם למתווה שאושר במכתבם של ראש אגף התקציבים באוצר וראש רשות שוק ההון מיום 2 ביולי, 2012. בחודש ינואר 2017 עבר בכנסת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(תיקון מס' 33), התשע"ז-2017, ס"ח 342, (להלן: "חוק כרית הביטחון") במסגרתו עוגנה בחקיקה ראשית כרית הביטחון האמורה לעיל.

ג. גרעון אקטוארי במהלך תקופת הדוח

תקנון הקרן קובע כי "מדי שנה יערוך אקטואר הקרן מאזן אקטוארי לקרן. אם יצביע המאזן האקטוארי השנתי על גרעון אקטוארי בגין זכויות צבורות העולה על 5% מסך כל ההתחייבויות הצבורות בקרן באותה שנה, תאוזן הקרן על-ידי הקטנת הזכויות הפנסיוניות לעמיתים והפנסיונרים בקרן בגובה מלוא הגרעון האקטוארי.

בנוסף, אם יצביע המאזן האקטוארי השנתי על גרעון אקטוארי בגין זכויות צבורות העולה על 3% מסך כל ההתחייבויות הצבורות בקרן במשך שלוש שנים רצופות, תאוזן הקרן על ידי הקטנת הזכויות הפנסיוניות לעמיתים והפנסיונרים בקרן בגובה מלוא הגרעון האקטוארי."

יצויין כי, גם ביחס לקבוצות עמיתים, מבצעת הקרן מאזן אקטוארי שנתי ואיזון אקטוארי כאמור ברמת כל קבוצה. במקרה בו קיים עודף בגין זכויות צבורות אשר עולה על 5% ובכפוף לאישורו של הממונה, יוגדלו הזכויות הפנסיוניות לעמיתים והפנסיונרים בקבוצה הרלבנטית בגין ההפרש בין שיעור העודף ל-5%.

נכון ליום 31 בדצמבר, 2021 לקרן גרעון אקטוארי בגין זכויות צבורות לכלל עמיתי הקרן בגובה של כ- 1,278 מיליוני ש"ח (אשתקד גרעון בסך של 1,394 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020) וגרעון אקטוארי בגין זכויות צבורות ועתידיות בגובה של 2,015 מיליוני ש"ח (אשתקד גרעון בסך של כ-2,131 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2020) לפני הכללת כרית הביטחון כעולה מחוק כרית הביטחון.

עד למועד הדוחות הכספיים (ראה דיון מול רשות שוק ההון להלן), בהתאם להערכות החברה, בהתבסס על יועציה החיצוניים, ובשל היעדר הוראות ברורות לעניין אופן חישוב "מגבלת כרית הביטחון", כמובנה בסעיף 78 כב (ג) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון מס' 33), התשע"ז – 2017 (המושפעת אף מאופן רישום עודפים אקטואריים של קבוצות מסוימות במאזן האקטוארי) ולעניין אופן הקצאת "כרית הביטחון" בין קבוצות העמיתים השונות בקרן, החליטה הנהלת הקרן על אופן חישוב "מגבלת כרית הביטחון" ואופן השימוש במנגנון "כרית הביטחון" לכיסוי הגרעון הצבור בכלל הקרן והקבוצות.

ביום 2 במרס, 2022 התקבלה בחברה תשובה מרשות שוק ההון בתגובה לבקשת החברה לאישור חלוקת עודף או גרעון אקטוארי לשנת 2020. תשובת רשות שוק ההון (להלן "הנחיית הרשות") הינה כי לאחר שנבחנה בקשת החברה ולאחר הצגת מכלול הדברים ועיון בחוות דעת בנושא שהועברה על ידי החברה, לא נמצאו ביסוס ו/או תימוכין בהוראות הדין לשיטה בה החברה מבקשת לפעול לייחוס כרית הביטחון בהתייחס לגרעון הקיים בכל בועה, חלף בחינה האם קיים גרעון בקרן כולה הנובע משינוי בעקום הריבית ולפיכך, לא נמצא מקום להיעתר לבקשת החברה לייחוס כרית הביטחון.

ביום 24 למרס, 2022, ובהמשך להנחיית הרשות המתוארת לעיל, התקבלה הבהרה מרשות שוק ההון ("ההבהרה"), המבהירה כי בהמשך לאמור במכתבם שבסימוכין מבהירה הרשות כי בהתאם להוראות הדין גובה כרית הביטחון יקבע בהתייחס לגרעון הקיים בקרן כולה ולא בהתייחס לבעות האקטואריות הקיימות בקרן בהן קיים גרעון אקטוארי בלבד (להלן – "גובה כרית הביטחון"). עם זאת, נוכח העובדה כי לא קיימות כיום הנחיות לעניין אופן ייחוס גובה כרית הביטחון בין הבעות האקטואריות הקיימות בקרן ונוכח העובדה כי נושא זה נמצא בימים אלו בבחינה, אין באמור בהנחיית הרשות כדי להביע את עמדת הרשות לעניין אופן ייחוס גובה כרית הביטחון בין הבעות. יובהר כי אין באמור כדי לשלול או לגרוע מסמכות הרשות ליתן בעתיד הוראות אחרות בעניין זה ועל הקרן יהיה לפעול לפיהן.

המשמעות המעשית של הנחיית הרשות הינה כי ניתן להשתמש בכרית הביטחון עד לגובה הגרעונות נטו. כלומר, כלל הגרעונות של כל הבעות שבגרעון בקיזוז כלל העודפים של כל הבעות בעודף בקרן, וזאת בניגוד לעמדת החברה ויועציה החיצוניים לפיה גובה הכרית המקסימלי הינו גובה הגרעונות ברוטו ללא קיזוז העודפים. נציין כי חישוב הכרית על פי הנחיית הרשות מקטין משמעותית את גובה הכרית הפנויה לכיסוי גרעונות הנובעים משינוי

באור 12 - התחייבויות פנסיוניות (המשך)

בעקום הריבית ואף מביא להקטנת הזכויות הפנסיוניות של חלק מהעמיתים וכן להקטנת תשלומי פנסיה לחלק מהפנסיונרים בקרן כפי שיפורט להלן. בכוונת החברה לפנות לרשויות לצורך אימוץ גישתה בסוגיות האמורות לעיל

החל מהדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2021 מחושבת מגבלת כרית הביטחון בדוחות הכספיים בהתאם להנחיית הרשות. אופן יחוס כרית הביטחון בין הקבוצות השונות מבוצע, בהעדר הוראות ברורות בחקיקה ובהעדר הנחייה של רשות שוק ההון כאמור, בהתאם לעמדת יועציה החיצוניים של הקרן. דהיינו, באופן יחסי לגובה כרית הביטחון המחושב לכל בועה אקטוארית. בנפרד ועד לסכום הגירעון לכל קבוצה. היחוס של כרית הביטחון בין הבועות האקטואריות מתעדכן בכל תקופת דיווח.

מבדיקה שערכה החברה, הנחיית הרשות, לו הייתה מיושמת בדוחות הכספיים של השנים 2019 ו-2020, לא הייתה גורמת לחלוקת גרעון לעמיתים במסלול ותיקה (שאינם במסלול קבוצה) ולעמיתים במסלול רבעון (שאינם במסלול קבוצה) ואף לא היתה גורמת לחלוקת גרעון בחלק הארי של הקבוצות האחרות. עוד יצוין, כי לאור הנחייה נוספת של רשות שוק ההון, עודפים אקטואריים מוצגים בדוח זה כחלק מעודף/גרעון אקטוארי ולא כהתחייבות כפי שהוצגו בדוחות הרבעוניים לשנת 2021. יודגש כי דרך הצגה זו הינה עקבית עם דרך ההצגה בדוח השנתי לשנת 2020.

נכון ליום 31 בדצמבר, 2021 גובה התקרה השקלית של "כרית הביטחון", בהתאם לעמדת רשות שוק ההון שיושמה בדוח כספי זה כאמור בסעיף ב' לעיל, ובתוספת ריבית בגובה 3.48% לשנה והצמדה למדד מדצמבר 2011 הינו כ- 853 מיליוני ש"ח. בהתאם להערכת אקטואר הקרן, חישוב שווה של "כרית הביטחון" לפי הנחיית הרשות כאמור מעלה ובהתאם לצפי מועד קבלתה העתידי ומהוון ליום 31 בדצמבר, 2021 לפי וקטור הריביות, ולאור מגבלת כרית הביטחון כפי שחושבה על פי הנחיית רשות שוק ההון, הינו כ- 2,015 מיליוני ש"ח (כ- 1,278 מיליוני ש"ח בגין הזכויות הצבורות).

נציין כי לפי הנחיית הרשות כאמור לעיל גרעון הקרן המוצג בדוחות מתאר גרעון מצרפי הלוך בחשבון הן את הגרעונות והן את העודפים של הבועות השונות הקיימות בקרן וזאת כאמור בהתאם לעמדת רשות שוק ההון.

בנוסף, יצוין כי נכון ליום 31 בדצמבר 2021:

הגרעון האקטוארי ברוטו בגין זכויות צבורות ועתידיות לעמיתים במסלול ותיקה (שאינם במסלול קבוצה) הינו בגובה של כ- 2,128 מיליוני ש"ח, ולאחר הכללת כרית הביטחון עומד הגרעון על סכום של כ- 587 מיליוני ש"ח המהווה כ- 5.67% מסך ההתחייבויות הצבורות והעתידיות (אשתקד גרעון בסך של כ-410 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020).

הגרעון האקטוארי ברוטו בגין זכויות צבורות ועתידיות לעמיתים במסלול רבעון (שאינם במסלול קבוצה) הינו בגובה של כ- 527 מיליוני ש"ח, ולאחר הכללת כרית הביטחון עומד הגרעון על סכום של כ- 124 מיליוני ש"ח, המהווה כ- 4.96% מסך ההתחייבויות הצבורות והעתידיות (אשתקד גרעון בסך של כ-84 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020).

הגרעון האקטוארי ברוטו בגין זכויות צבורות בלבד לעמיתים במסלול ותיקה (שאינם במסלול קבוצה) הינו בגובה של כ- 1,623 מיליוני ש"ח, ולאחר הכללת כרית הביטחון עומד הגרעון על סכום של כ- 626 מיליוני ש"ח המהווה כ- 7.05% מסך ההתחייבויות (אשתקד גרעון בסך של כ-453 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020).

הגרעון האקטוארי ברוטו בגין זכויות צבורות בלבד לעמיתים במסלול רבעון (שאינם במסלול קבוצה) הינו בגובה של כ- 385 מיליוני ש"ח, ולאחר הכללת כרית הביטחון עומד הגרעון על סכום של כ- 134 מיליוני ש"ח המהווה כ- 6.40% מסך ההתחייבויות (אשתקד גרעון בסך של כ-98 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020).

לאור זאת יש להקטין את הזכויות הפנסיוניות של חלק מהעמיתים ואף להקטין תשלומי פנסיה לחלק מהפנסיונרים בקרן.

עוד יצוין כי הגם שישנו עודף אקטוארי מצרפי בקבוצות, ישנן מספר קבוצות הן במסלול ותיקה והן במסלול רבעון הנמצאות בגרעון אקטוארי בגין זכויות צבורות ו/או בגין זכויות צבורות ועתידיות ולחלקן עולה הגירעון על הרף המחייב הקטנת זכויות ובהתאם יופחתו זכויותיהן הפנסיות ואף יופחתו תשלומי הפנסיה.

להלן נתוני העודפים והגרעונות ברוטו בגין זכויות צבורות וזכויות צבורות ועתידיות לשנים 2020 ו-2021:

ליום 31 בדצמבר 2020			ליום 31 בדצמבר 2021			
גרעון נטו	גרעון אקטוארי	עודף אקטוארי	גרעון נטו	גרעון אקטוארי	עודף אקטוארי	
(1,394)	(1,960)	566	(1,278)	(2,058)	780	זכויות צבורות
(2,131)	(2,638)	507	(2,015)	(2,754)	739	זכויות צבורות ועתידיות

באור 12 - התחייבויות פנסיוניות (המשך)

יצויין כי בהעדר הוראות רגולטוריות בדבר אופן שיוך כרית הביטחון ובהעדר הנחיות של רשות שוק ההון בעניין זה, מבוסס אופן שיוך כרית הביטחון על החלטת הנהלת הקרן בהתבסס על יועציה החיצוניים. אין וודאות כי עמדת החברה כאמור תתקבל על רשות שוק ההון אם וכאשר זו תפרסם הנחיותיה לאופן שיוך כרית הביטחון. בהתאם, עשוי להשתנות גובה הכרית המוקצה לכל קבוצה בקרן ועשוי להשתנות גובה הגירעון של קבוצות שונות. החברה אינה יכולה להעריך בשלב זה את ההשלכות של החלטת הרשות, אם וככל ותהיה שונה מעמדת החברה בסוגיה זו.

ד. מח"מ נכסים אל מול מח"מ ההתחייבויות

מח"מ ההתחייבויות של הקרן ארוך ממח"מ הנכסים. כתוצאה מכך, לריבית הנמוכה במשק ולסיכון ירידת הריבית ישנה השפעה לגידול בצד ההתחייבויות באופן חד יותר מאשר הגידול בנכסי הקרן וכן להקטנת התשואות העתידיות בעת מיחזור הנכסים כנגד ההתחייבויות ולהקטנת התשואה העתידית על כספי העמיתים.

ה. להלן התנועה בגרעון אקטוארי:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2020	2021	
אלפי ש"ח		
(103,759)	(6,821)	גירעון אקטוארי לתחילת השנה
(915,886)	(938,779)	השפעת השינויים שחלו בהנחות ששימשו לחישוב ההתחייבויות לתאריך הדיווח (ראה 1 להלן)
(103,561)	32,658	עודף (גרעון) בגין דמי גמולים עתידיים
771,455	1,054,374	השפעות שוטפות, נטו (ראה 2 להלן)
344,931	(141,432)	סיוע ממשלתי בגין כרית הביטחון (ראה ב' לעיל)
(6,821)	-	גירעון אקטוארי לסוף השנה

1. פירוט השינויים שחלו בהנחות ששימשו לחישוב ההתחייבויות הפנסיוניות לתאריך הדיווח לעומת ההנחות ששימשו לחישוב שנה קודמת:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2020	2021	
אלפי ש"ח		
(939,686)	(938,779)	שינוי בעקום הריבית
23,800	-	עדכון לוחות התמותה בהתאם לתיקון לחוזר המאוחד
(915,886)	(938,779)	סך הכל השפעות שוטפות

2. השפעות שוטפות, נטו:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2020	2021	
אלפי ש"ח		
(7,016)	6,460	מקרי מוות בפועל נמוך (גבוה) מהצפוי
653,353	1,010,478	תשואה בפועל גבוהה מהתשואה החזויה
62,979	-	עדכון חישוב דמי הפחתה בגין כרית הביטחון
62,139	37,436	אחרות
771,455	1,054,374	סך הכל השפעות שוטפות

באור 13 - סיוע ממשלתי ישיר

א. להלן החלוקה של הסיוע הממשלתי הישיר:

ליום 31 בדצמבר	
2020	2021
אלפי ש"ח	
2,328,286	2,459,290
800,436	769,349
<u>3,128,722</u>	<u>3,228,639</u>

ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן (א)
ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג "ערד"
שהקרן צפויה לרכוש לאחר מועד הדיווח (ב)

ב. חישוב הסיוע הממשלתי הישיר נערך בהתאם להנחיות חוזר פנסיה מספר 3-3-2006 מיום 8 במרס, 2006, כמפורט להלן:

1. הסיוע הממשלתי הישיר אשר צפוי להיות משולם לקרן מחושב בהתאם לכללים שנקבעו בנוהל להעברת סיוע כספי לקרנות הפנסיה הותיקות המאזנות מיום 15 בדצמבר, 2004. הערך הנוכחי של סיוע זה מחושב באמצעות תחזית תזרים מזומנים בהתאם להנחות על תשואת הקרן הצפויה בכל שנה והכל לפי ההנחות שנקבעו בחוזר.
2. הערך הנוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג ערד שהקרן צפויה לרכוש בעתיד מחושב בגובה ההפרש בין העודף או הגרעון האקטוארי המחושב כאשר ערך אג"ח מסוג ערד משוערך לפי שווי מותאם לעומת שערכו לפי שווי הוגן.
3. להלן מוצג ההפרש בין שווי הוגן של אגרות חוב מיועדות המוחזקות על ידי הקרן לבין עלותן המתואמת:

ליום 31 בדצמבר	
2020	2021
אלפי ש"ח	
4,656,887	5,487,879
(3,087,517)	(3,452,744)
<u>1,569,370</u>	<u>2,035,135</u>

שווי הוגן אגרות חוב מיועדות
עלות מתואמת אגרות חוב מיועדות
הפרש

באור 14 - הכנסות מהשקעות

לשנה שהסתיימה יום 31 בדצמבר	
2020	2021
אלפי ש"ח	
168,333	688,546
(2,882)	44,880
90,354	176,930
<u>255,805</u>	<u>910,356</u>
126,355	155,425
34,663	94,345
153,526	471,136
314,544	720,906
898	26,953
-	6
<u>571,247</u>	<u>1,658,221</u>

בניירות ערך שאינם סחירים
אגרות חוב ממשלתיות
אגרות חוב אחרות
מניות וניירות ערך אחרים

בניירות ערך סחירים
אגרות חוב ממשלתיות
אגרות חוב אחרות
מניות וניירות ערך אחרים

בפקדונות בבנקים והלוואות
מנדלי"ן להשקעה
סך הכל הכנסות מהשקעות

באור 15 - דמי ניהול לחברה מנהלת

א. הקרן מנוהלת על ידי החברה המנהלת אשר על-פי ההסכם היא המנהלת הבלעדית של עסקי הקרן תמורת דמי ניהול שנתיים בשעורים המפורטים להלן:

1. בגין עמיתים שהצטרפו לקרן עד ליום 31 בדצמבר, 1994:

פנסיה זיקנה (יסוד)	פנסיה מקיפה	סכום המורכב משלושת אלה:
שיעור שלא יעלה על 4%	שיעור שלא יעלה על 3%	מהתשלומים לקרן (דמי גמולים) מהתשלומים של הקרן לעמיתה מיתרת הנכסים בקרן
שיעור שלא יעלה על 4%	שיעור שלא יעלה על 2%	
-	שיעור שלא יעלה על 0.5%	

2. בגין עמיתים שהצטרפו לקרן בתקופה ינואר עד מרס, 1995:

פנסיה זיקנה (יסוד)	פנסיה מקיפה	סכום המורכב משני אלה:
שיעור שלא יעלה על 4%	שיעור שלא יעלה על 6%	מהתשלומים לקרן (דמי גמולים) מהתשלומים של הקרן לעמיתה
שיעור שלא יעלה על 4%	שיעור שלא יעלה על 2%	

ב. להלן הרכב דמי הניהול:

לשנה שהסתיימה יום 31 בדצמבר		מדמי גמולים מתשלומים מצבירה
2020	2021	
אלפי ש"ח		
7,554	7,216	
8,632	9,281	
31,791	35,210	
47,977	51,707	

באור 16 - פרטים על עסקאות עם צדדים קשורים

א. בסעיפי המאזן נכללה היתרה כדלקמן:

התחייבויות שוטפות:

זכאים ויתרות זכות - חברה מנהלת

ליום 31 בדצמבר	
2020	2021
אלפי ש"ח	
(437)	(2,387)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2020	2021
אלפי ש"ח	
47,977	51,707

ב. הוצאות

דמי ניהול לחברה המנהלת

באור 17 - מסים על ההכנסה

הקופה אושרה לצורכי מס כקופת גמל בתוקף עד ליום 31 בדצמבר, 2022. בהתאם לכך, הכנסתה של הקרן פטורה בכפוף להוראות סעיף 9(2) לפקודת מס הכנסה ולמעט תקבולי ריבית והפרשי הצמדה על אגרות חוב מסוימות שהתקבלו בשל תקופה שהאגרות היו בבעלותו של אחר וכן דיבידנד שהתקבל מנכסים בחו"ל.

באור 18 - תשואת הקרן

עמיתים ותיקים תשואה נומינלית שנתית ברוטו * %	עמיתי תקופת ביניים תשואה נומינלית שנתית ברוטו * %	
13.84	13.65	תשואה לשנת 2021
4.74	4.34	תשואה לשנת 2020
15.54	16.14	תשואה לשנת 2019

(* התשואה אינה כוללת את מרכיב הסיוע הישיר

באור 19 - התחייבויות תלויות

- החברה מפוקחת על ידי הממונה על רשות שוק ההון האמונה על פעילות הגופים המוסדיים הפועלים בשוק ההון בישראל. החברה פועלת לניהול קרן הפנסיה בהתאם להוראות הדין הרלבנטיות לפעילותה. בהתאם לסמכויות הממונה, חשופה החברה, מעת לעת, להליכי ביקורת ואכיפה מנהלית מטעמו של הממונה. כמו כן, מתוקף היות החברה, חברה לניהול קרן פנסיה ותיקה הפועלת לניהול נכסי עמיתי קרן הפנסיה בנאמנות עבורם, חשופה החברה לטענות עמיתים ובכלל זה לתובענות ייצוגיות בעניינים הנובעים מהוראות הדין לפיהם פועלת החברה.
- א. חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958, מטיל על הקרן התחייבות כלפי העובדים אם המעסיק פיגר בתשלומיו, אלא אם כן נקטה הקרן בכל ההליכים הקבועים בחוק.
- ב. בהתאם להוראת החוזר בעניין טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים (להלן - חוזר הטיוב), החברה סיימה תהליך של יישום טיוב הפערים בהתאם לסקר הפערים ותוכנית העבודה שאושרה. בנוסף, בהמשך להוראת חוזר הטיוב, החברה ממשיכה לטפל בפערי טיוב נוספים ומבצעת תהליכי טיוב שוטפים וכוללת בדוחותיה הכספיים הפרשות במידת הצורך. החברה אינה יכולה להעריך ולכמת בשלב זה את השלכות הליכי הטיוב האמורים ולא ניתן אף לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בהקשר זה ו/או את החשיפה הנובעת מהם בקשר עם הפעילויות בתחומים אלו, אשר יכול ויועלו, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני של תובענות ייצוגיות.
- ג. נכון לתאריך הדיווח הקרן התחייבה להשקיע בקרנות השקעה סך של 424,749 אלפי ש"ח (אשתקד 375,570 אלפי ש"ח).

באור 19 - התחייבויות תלויות (המשך)

ד. ביום ה-29 ביולי, 2019 הוגשה בבית הדין האיזורי לעבודה בת"א בקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית כנגד הקרן. עניינה של בקשת האישור בטענה שלפיה הקרן מנועה מלגבות מעמיתיה (במישרין או בדרך של גבייה מתוך נכסי הקרן), רכיב המכונה "הוצאות ניהול השקעות", אשר גבייתו מתווספת לגביית דמי הניהול המעוגנים בתקנון הקרן. לטענת המבקש, הדין אמנם מתיר עקרונית גבייה כזו, אם יש לה עיגון חוזי במערכת היחסים שבין הקרן לבין העמית. אך לשיטתו, אצל הקרן דנא אין עיגון כזה ולפיכך מדובר בהקשרה בגבייה שאינה כדין. לטענת המבקש, התנהלות הקרן בהקשר זה מקימה לכלל העמיתים אשר בוצעה בעניינם גבייה כאמור, שורה של עילות תביעה כנגדה; ובכלל זה עילות נטענות בגין עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובה חקוקה והפרת חוזה. על יסוד האמור, בדעת המבקש לתבוע בשם כלל העמיתים כאמור, את השבת הכספים שנגבו מהם במישרין או בעקיפין בגין רכיב זה; וכן צווים נלווים, ובכללם צו שיוורה על הפסקת הגבייה. על פי אומדנו של המבקש, סכום התביעה אם תאושר כייצוגית הוא למעלה מ-40 מ' ש"ח. יצוין, כי בקשת האישור דנא, וכן מספר בקשות אישור דומות נגד גופים שונים המנהלים כספי חוסכים, הוגשו בעקבות החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז (כב' השופטת א' שטמר), בתיק ת"צ - 16 09 20212 הופמן נ' הפניקס חברה לביטוח בע"מ (ניתן ביום 31.5.2019), במסגרתו התקבלה בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד חברת "הפניקס", אשר הושתתה על טענות דומות לאלו המועלות בענייננו. על החלטה זו הוגשה בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון (להלן: "הבר"ע"), אשר עודנה תלויה ועומדת. במסגרת הדיון בבר"ע, הגיש היועץ המשפטי לממשלה עמדה, אשר תמכה בדרך התנהלותם של הגופים הפיננסיים. דיון בבר"ע קיים ביום ה-11 בפברואר 2021, וכעת ממתנינים הצדדים שם להחלטת בית המשפט העליון.

נוכח קיומה של הבר"ע ובעקבות בקשה שהוגשה מטעם הקרן, הורה בית הדין בהחלטה מיום 16.02.2020, כי בירורה של בקשת האישור יעוכב עד לאחר הכרעתו של בית המשפט העליון בבר"ע. כן נקבע כי חרף עיכוב ההליך, הקרן תגיש את תשובתה לבקשת האישור, וזו הוגשה ביום 01.07.2020. דיון הוכחות בבקשת האישור נקבע ליום 30.05.2022.

הליך זה עוכב, כאמור, בעודו מצוי בשלב דיוני ראשוני. טרם קיים דיון מקדמי ראשון בתיק, וטרם ניתנה בו החלטה עניינית כלשהי. היקף החשיפה בהליך זה עשוי להיות מושפע במידה רבה גם מההכרעה בבר"ע, שגם בה טרם ניתנה החלטה. לפיכך, אין בידי החברה או יועציה המשפטיים אפשרות להעריך בשלב זה את היקף החשיפה החלה על הקרן בגין הליך זה.

ה. ביום 13 בדצמבר, 2021 הוגשו לבית הדין האיזורי לעבודה בתל אביב יפו תביעה ובקשה - לאישורה כתובענה ייצוגית) להלן בהתאמה: "התביעה" ו"בקשת האישור" (נגד - כלל פנסיה וגמל בע"מ, כנגד הקרן וכנגד 10 נתבעים (משיבים) נוספים, בהתאם לפרט 2 לתוספת השניה לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. על פי הנתען, המשיבים גרמו לנזק ניכר לעמיתים בקופות הגמל, בקרנות הפנסיה, בביטוחי החיים ובפוליסות החסכון שמנהלת כלל פנסיה וגמל בע"מ, בשל כך שבחרו למכור לישראל - קנדה (ט.ר) בע"מ (להלן: "ישראל קנדה") את מניות אלרוב נדל"ן ומלונאות בע"מ (להלן: "אלרוב") שהחזיקו המשיבים מס' 1-5 (לפי הסדר) - כלל פנסיה, כלל חברה לביטוח בע"מ, כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ, כלל סל מניות ישראל - שותפות כללית, והקרן (להלן: "כלל פנסיה"), "כלל חברה לביטוח", "כלל החזקות", ו"כלל סל מניות", על אף שלכאורה היתה תחת ידן הצעתו של מר אלפרד אקירוב (להלן: "אקירוב"), לרכוש את אותן המניות במחיר העולה לפחות ב - 33% על המחיר ששילמה ישראל קנדה עבור מניות אלה. המבקש טוען, כי הסיבה שהמשיבים בחרו למכור את המניות לישראל קנדה כאמור, היתה לכאורה סכסוך חריף אליו נקלעו המשיבים מס' 1-5 וכן ה"ה יורם נווה ויוסי דורי עם אקירוב, בעל השליטה באלרוב. המבקש טוען, כי הפער בין המחיר שהציע מר אקירוב לשלם עבור מניות אלרוב, שעמד על 170 ₪ למניה ובין המחיר בו נמכרו מניות אלרוב לישראל קנדה - 128 ש"ח למניה, עומד על כ - 125 מיליון ש"ח, מקום שנמכרו כ- 3 מיליון מניות; לטענת המבקש, בחירת המשיבים למכור את מניות אלרוב בתמורה הנמוכה בכ - 125 מיליון ש"ח מן התמורה שלכאורה היו יכולים למכור אותן למר אקירוב עולה כדי רשלנות, הפרת החובה לנהוג בדרך מקובלת ובתום לב, והפרת החובות המוטלות על המשיבים מכוח הוראות חוק הנאמנות תש"ל"ט - 1979; לטענת המבקש, הוא עמית בקופת גמל של כלל פנסיה וכן בקרן; המבקש מגדיר את קבוצת המבקשים אשר בשמם תנוהל התובענה הייצוגית: "כל מי שהיה עמית בקופות הגמל, קרנות הפנסיה, ביטוחי החיים ופוליסות החסכון שמנהלת כלל פנסיה, שהחזיקו במניות אלרוב ביום 18.9.2021". לטענת המבקש, מימוש נכס של החוסכים בסך הנמוך בכ - 125 מיליון ש"ח מהתמורה שניתן היה לקבל עבורו, פגע בחיסכון חברי הקבוצה בסך זה. מוסיף המבקש וטוען, כי מאז שנמכרו המניות של אלרוב לישראל קנדה, קופת הגמל בה הוא עמית נשאה תשואה של כ - 7% וכך על פי חישוב שערך המבקש (שהוא כלכלן), הנזק שנגרם מוערך בסך של כ - 134 מיליון ש"ח. תשובה לבקשת האישור מטעם המשיבים תוגש ביום 22.5.2022. קדם משפט נקבע ליום 20.10.2022 ודיון הוכחות נקבע ליום 5.1.2023; יועציה המשפטיים של החברה מעריכים כי סיכויי הבקשה לאישור התביעה להתקבל כייצוגית נמוכים מ-50%.

באור 19 - התחייבויות תלויות (המשך)

1. במהלך שנת 2017 נערכה בקרן הפנסיה ביקורת מטעמו של הממונה על הרשות בנושא זכויות עמיתים. ביום ה-7 באוגוסט, 2019 התקבלה בחברה טיוטת דוח הביקורת לתגובת החברה. טיוטת דוח הביקורת עוסקת בנושאים מרכזיים בפעילות קרן הפנסיה וביניהם: נושא הקבוצות, תקנון הקרן, דמי ניהול והוצאות ניהול, טיוב נתונים, דיווח אקטוארי ומשיכת כספים מהקרן. בחודש נובמבר 2019 הגישה עתודות את התייחסותה לכלל ממצאי דו"ח הביקורת. החברה מקיימת דיונים עם נציגי הממונה ולאחר שלב התייחסות החברה, יגבש הממונה את עמדתו ביחס לטיטת הדוח. כמו כן, ביום 7 באוגוסט 2019 קיבלה הנהלת הקרן הנחייה מהממונה, בשים לב לטיטת דוח ביקורת אוצר כאמור לעיל, לאפשר משיכת כספים רק לעמיתים זכאים על פי תקנון החברה ועל פי נוסחת ערכי הפדיון הקבועה בתקנה 41כט(א) לתקנות מס הכנסה (כללים לאישורים ולניהול קופת גמל) התשכ"ד 1964. ביום 3 בדצמבר 2019 התקבל מכתב הממונה בו מבטל הממונה לעת הזו את ההוראה האוסרת על שימוש בנוסחת הפדיון הקבועה בתקנון הקרן וזאת מבלי שיש לראות בכך נקיטת עמדה ביחס לנוסחת ערכי הפדיון הקבועה בתקנון הקרן. בשלב זה אין בידי החברה ויועציה המשפטיים להעריך את הסיכוי כי עמדת החברה ביתר הסוגיות תתקבל על ידי הממונה וממילא לא ניתן להעריך בשלב זה את ההשפעה על הדוחות הכספיים.

באור 20 – הפחתות כרית הבטחון

ביום 14 באפריל, 2021, אישר הממונה את בקשת הקרן לתיקון תקנון הקרן. במסגרת התיקון התבקש, בין היתר, אישור הממונה לעדכון ההנחות האקטואריות ומקדמי התמנותה כפי שפורסמו בחוזר ביטוח 10-1-2019 וכן תיקון הוראת התקנון בנושא מנגנון הפחתה של מנות הפנסיה בגין כרית הבטחון. במסגרת הבקשה לתיקון התקנון, נדרשה הקרן לבצע חישוב מחדש של סך הפחתות הנדרש ביחס למתווה כרית הבטחון כפי שאומץ על ידי הקרן בעבר, זאת היות ובהתאם למתווה ובשנים בהן נדרשה הקרן לבצע הפחתה של 1.15% מסך עליית המדד במשך חמש שנים היו בפועל מדדים נמוכים או שליליים. בהתאם לחישובי אקטואר הקרן, סך הפחתה הנדרש המעודכן הינו 6.235% (במקום 5.75%). לפי תקנון הקרן שאושר כאמור, נקבע כי הפרש בין סך הפחתות שבוצעו בפועל לבין הפחתה המעודכנת החדשה הופחת בשתי פעימות וללא קשר לשיעור המדד. האחת ב-15 באפריל, 2021 והשנייה ב-15 בינואר, 2022.

באור 21 – עדכוני רגולציה

חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2021 ו-2022), התשפ"ב-2021

ביום 4 בנובמבר 2021 התקבל בכנסת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2021 ו-2022), התשפ"ב-2021 (להלן: "החוק"). במסגרת החוק נוסף פרק ג' שעניינו הבטחת היציבות בתשואות קרנות הפנסיה, הקובע כי מנגנון איגרות החוב המיועדות לקרנות הפנסיה החדשות ולקרנות הפנסיה הוותיקות יוחלף במנגנון חדש של הבטחה להשלמת תשואה. במסגרת הפרק האמור נקבע כי 30% מנכסי קרנות הפנסיה, אשר עד לחקיקת החוק הושקעו באיגרות חוב מיועדות, יושקעו בשוק ההון בהתאם למדיניות ההשקעה במסלול השקעה בקרן, בהתאם למנגנון שנקבע בחוק וייהנו מזכאות להבטחת תשואה שנתית של 5.15% (צמודה למדד). המנגנון החדש נועד להבטיח את המשך ההגנה על יציבות התשואות בקרנות הפנסיה הזכאיות, באופן שאינו פוגע בעמיתי קרנות אלה. לפי המנגנון החדש, אם התשואה השנתית שהושגה בתקופה של 60 חודשים תהיה נמוכה מ-5.15% (תשואה שנתית צמודה למדד), המדינה תשלם לקרנות הפנסיה את ההפרש. מנגד, אם התשואה שהושגה תהיה גבוהה מ-5.15% הקרנות יעבירו לקרן ייעודית את שווי ההפרש העודף.

לצורך יישום החוק נדרשים תיקונים לתקנות שונות שהותקנו מכוח חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, שבהן נקבעו הוראות הנוגעות למנגנון איגרות החוב המיועדות, וכעת יש להתאימן למנגנון החדש, ביניהן, תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), תשע"ב-2012; תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (זקיפת תשואה בקרן פנסיה חדשה מקיפה), תשע"ז-2017; ותקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל), תשס"ח-2008. תיקון התקנות והוראות מקבילות טרם הוסדרו.

החוק פורסם ביום 15.11.2021 וכניסתו לתוקף של המתווה החדש צפוי להיות ב-1 ביולי 2022 כאשר לשר האוצר סמכות על פי חוק להורות על דחיית הכניסה לתוקף ב-4 חודשים נוספים (ליום 1.11.2022), בהתאם כניסתו לתוקף של החוק נקבעה ליום 1.10.2022.

בשלב ראשוני זה, החברה אינה יכולה להעריך את מלוא השפעות המנגנון המפורט לעיל. התיקון צפוי להביא להגדלת היקף הנכסים המנוהלים על-ידי החברה בשוק החופשי, הסחיר והבלתי סחיר, ולפיכך צפוי כי יהיה כרוך בעלויות נוספות.